

vergadering **C261**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 5 mei 2022

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over kampplaatsen voor jeugdbewegingen – 2648 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de betaalbaarheid van zomerkampen voor kinderen – 2713 (2021-2022)	5
VRAAG OM UITLEG van Klaas Sloomans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de resultaten van de Digimeter van imec en de snel groeiende digitale kloof bij jongeren – 2632 (2021-2022)	
VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de resultaten van de Digimeter van imec met betrekking tot jongeren – 2712 (2021-2022)	11
VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de erkenningsronde voor lokale radio-omroeporganisaties – 2721 (2021-2022)	17

VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over kampplaatsen voor jeugdbewegingen – 2648 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Manuela Van Werde

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, eind maart had ik contact met de leiding van Scouts en Gidsen Boortmeerbeek. Ze deden een vrij wanhopige oproep voor een nieuwe kampplaats. Ze hadden immers net bericht gekregen dat ze niet meer terechtkonden op de kampplaats die ze een paar jaar terug vastgelegd hadden voor komende zomer. De burgemeester van de gemeente Chiny heeft blijkbaar verboden om scoutsverenigingen nog toe te laten kampen op te stellen op akkers in zijn gemeente. Dat is een probleem, natuurlijk, en een streep door de rekening van heel wat jongeren, van scoutsgroepen die naar Chiny zouden trekken. Dat zijn er wel een aantal. Die hebben deze zomer dus geen kampplaats en zijn nog steeds op zoek. Ze hebben die, zoals ik zei, enkele jaren terug vastgelegd en moeten nu op heel korte tijd op zoek naar een alternatief, dat overigens nog steeds niet gevonden is. Dat alleen al is een heel jammer gegeven, zeker na de paar moeilijke jaren die ook onze jeugdsector gekend heeft.

Minister, ik heb hierover een aantal vragen voor u. Hebt u weet van deze problematiek? Klopt het dat deze maatregel enkel Vlaamse scoutsverenigingen treft of zijn ook andere jeugdverenigingen getroffen? Wat was de concrete reden om de scoutsgroepen te weren? Ze geven zelf aan daarover geen communicatie gekregen te hebben. Zijn er nog dergelijke cases bekend in Vlaanderen en/of de Franse Gemeenschap? Hoeveel groepen zoeken een nieuwe locatie?

Een lokale overheid gaat hier ver in het bepalen van wat een persoon op haar eigendom wel of niet kan doen. Heeft het departement een analyse gemaakt van het verbod en houdt het verbod stand? Dat is misschien al een kernvraag op zich. Wat met de terugvordering van eventueel betaalde voorschotten? Ik kan mij voorstellen dat dat juridisch niet evident is. Tot slot, minister, gaat u contact opnemen met uw Franstalige evenknie om verhaal te halen en/of misschien te bemiddelen om de kampplaatsen alsnog vrij te maken? Alvast bedankt voor de antwoorden.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Bedankt, collega Perdaens, voor de vraag. Onze kampzomer is altijd een boeiende, maar ook uitdagende periode. Tienduizenden jongeren van over het hele land vertrekken op kamp, doen dat soms in het buitenland, soms in Vlaanderen, en heel vaak ook in Wallonië. Dat betekent ook voor de lokale besturen, die vaak grote groepen jongeren verwelkomen, een uitdaging.

De afgelopen kampzomers speelden er ook andere factoren mee. Zo was er gedurende een aantal jaren de varkenspest. We hebben natuurlijk ook corona gehad, en hebben vorig jaar ook de watersnood gekend in Wallonië en ook stukken van Vlaanderen. We hebben telkens geprobeerd om daar goed op in te spelen, met de coronaprotocolen, maar evengoed met oproepen om ook private terreinen ter beschikking te stellen, ook via onze landbouwers, de Katholieke Landelijke Jeugd (KLJ) enzovoort. Ik denk dat we er ook goed in geslaagd zijn om dat in moeilijke omstandigheden te organiseren.

De situatie waarnaar u verwijst, is toch enigszins anders. Wij zijn inderdaad op de hoogte gebracht door de leidster van de betrokken groep. We hebben contact opgenomen met de koepelorganisatie Scouts en Gidsen Vlaanderen. Zij bevestigden dat enkele van hun groepen geweigerd worden op het grondgebied van de stad

Chiny, een kleine gemeente in de provincie Luxemburg. Het gaat dus niet enkel over de groep uit Boortmeerbeek. Men viseert groepen van Scouts en Gidsen Vlaanderen. Het is daarom ook niet relevant om veel dieper in te gaan op de specifieke casus, maar wel te bekijken hoe we hier het best mee kunnen omgaan. We moeten zeker voorkomen dat dit een precedent wordt.

Chiny heeft aangegeven dat er in het verleden gevallen waren van overlast. De groep zelf betwist dat dat het geval zou zijn geweest. Bovendien wensen de terreineigenaars in Chiny de scoutsgroepen wel nog te ontvangen.

Op dit moment hebben wij geen weet van gelijkaardige cases elders in het land, maar we volgen het natuurlijk op. Het is wel zo dat ook andere lokale besturen, voornamelijk in de provincie Luxemburg, strengere en beperkende politiereglementen opleggen aan jeugdgroepen, omdat die soms overlast zouden berokkenen. Dat was ook tijdens de coronacrisis het geval. Maar dat is natuurlijk nog iets anders dan een bepaalde koepel viseren.

Scouts en Gidsen Boortmeerbeek betaalde geen voorschot aan de eigenaar van het kampterrein. Op dat vlak is er dus geen schade.

De koepelorganisatie Scouts en Gidsen Vlaanderen betreurt dat de maatregel van Chiny genomen werd zonder de nodige dialoog, en ook dat hij algemeen en onbeperkt in tijd geldt. Zij zijn van oordeel dat dit ook onwettig is en ze zijn een procedure gestart bij de Raad van State om het verbod ook daadwerkelijk aan te vechten. Naar ik begrijp, is de procedure momenteel lopende.

Ik deel uiteraard de bezorgdheid, wanneer kinderen en jongeren geweigerd worden, zeker wanneer het op zo'n arbitraire manier gebeurt, die op het eerste gezicht discriminerend en onwettig overkomt.

Wat hebben we gedaan? We zijn natuurlijk in constant overleg met onze collega's van de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap in het kader van het sectoroverleg dat we rond corona gehad hebben. Specifiek rond dit geval heb ik ook twee stappen genomen. Ten eerste heb ik mijn Franstalige collega, Valérie Glatigny, gecontacteerd om haar te verwittigen zodat ze zich bewust is van deze problematiek, specifiek in Chiny. Twee, ik heb contact opgenomen met de provinciegouverneur van Luxemburg om hem op deze situatie te wijzen. Hij was ervan op de hoogte. Hij heeft zich er ook toe geëngageerd om het nogmaals aan te kaarten. Ik hoop dat dat een goed gevolg zal hebben.

De procedure bij de Raad van State loopt. Die kan al dan niet succesvol zijn. Maar het zou eigenlijk beter zijn dat de betrokken burgemeester zelf inziet dat dit een onaanvaardbare en bovendien onwettige beslissing is, en dat hij effectief zijn standpunt aanpast en ook groepen van Scouts en Gidsen Vlaanderen aanvaardt, zoals dat ook gebeurt in al die andere gastvrije steden en gemeenten in Wallonië.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u, minister. U haalde het zelf al aan: na de varkenspest, corona en het stormweer is er toch weer een nieuwe ramp aan de horizon van enkele groepen, en dan specifiek binnen Scouts en Gidsen Vlaanderen. Dat is politieke willekeur. Het is heel erg gek dat net zij worden gevisieerd. Het is ook heel jammer – en dat gaf u zelf ook aan – dat er geen dialoog was, dat deze scoutsgroepen voor een voldongen feit komen te staan, bovendien dan nog eens vrij laat op het jaar.

De burgemeester zelf geeft aan dat het probleem deels te maken heeft met een gebrek aan omkadering van de jeugdbewegingen. We hebben in het verleden de regelgeving rond kadervorming aangepast. Ziet u daar resultaten van?

Dan had ik nog een vraag met betrekking tot de procedure bij de Raad van State. Het gaat niet specifiek over de procedure zelf, want dat is natuurlijk buiten dit huis. Maar ik vroeg me af of het plan is om te wachten op een uitspraak aldaar en erop te rekenen toch terecht te kunnen op het kampterrein dat voorzien was, dan wel of er vanuit Scouts en Gidsen Vlaanderen, of misschien zelfs boven die werking, nog gezocht wordt naar andere locaties. Het gaat hier over een aantal scouts-groepen, zoals u aangeeft.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Het is een beetje vreemd, ik heb hem dat niet horen zeggen. Mocht het een geval van kadervorming zijn: bij Scouts en Gidsen Vlaanderen is de kadervorming meestal niet aan de orde. De meeste leiding is niet specifiek. Er zijn geen voorwaarden. Ze hebben een ander vormingssysteem, dat ook leidt tot kwaliteit. Ik denk niet dat dat aan de orde is. Bovendien is onze kadervorming van hoge kwaliteit. Het is niet aan een Waalse burgemeester om te zeggen dat dat niet het geval zou zijn. Als het al wordt ingeroepen, dan lijkt het mij een drogreden.

Wat de andere locaties betreft: ik ga ervan uit dat elke groep effectief alle opties openhoudt. Ik hoop dat er heel snel een beslissing kan komen van de burgemeester van Chiny waarin hij zijn standpunt herzielt. Ik hoop dat het snel kan gaan, zodat men daar ter plaatse nog kan gaan. Zo niet zullen zij inderdaad op zoek moeten naar andere terreinen, wat jammer zou zijn. Maar ik reken op de redelijkheid van de burgemeester. We hebben meestal goede ervaringen, zeker in de provincie Luxemburg waar – dat mag ook eens worden gezegd – men op een zeer performante manier omgaat met de zaken, zeker vanuit de provinciegouverneur en zijn diensten. Ik heb daar de afgelopen twee jaar goede ervaring mee. Zij doen dat voortreffelijk, in moeilijke omstandigheden. Wij hopen dat die ene burgemeester zich daar ook naar schikt.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u wel, minister, om de hele zaak ter harte te nemen. Ik denk dat we absoluut moeten vermijden dat de jeugdbewegingen hun kampzomer in het water zien vallen door lastminutebeslissingen op politiek niveau die dan eigenlijk nog compleet losstaan van hun eigen werking. We moeten alles op alles zetten om ervoor te zorgen dat de getroffen groepen aan nieuwe kampplaatsen geraken. Het is bewezen dat het kan. Dat is zo geweest naar aanleiding van de varkenspest vorig jaar en het stormweer, dus ik hoop dat al deze verenigingen ook dit jaar hun kampzomer gewoon kunnen laten doorgaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de betaalbaarheid van zomerkampen voor kinderen
– 2713 (2021-2022)**

Voorzitter: mevrouw Manuela Van Werde

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Ik heb een vraag over iets waar ik me toch bezorgd over maak. Vorige week, op 25 april, stond er een artikel in de krant waaruit blijkt dat ouders twijfelen om hun kinderen in te schrijven voor een zomerkampje omdat ze eerst willen weten hoe hoog de energiefactuur zal uitvallen. Ik heb het er gisteren in de plenaire vergadering nog over gehad. Heel veel mensen zien hun facturen stijgen. Ook mensen die nooit hadden verwacht dat ze in de financiële problemen

zouden komen, gaan ineens voorzichtiger zijn of komen werkelijk in de problemen wegens alle stijgende prijzen. Blijkbaar komen dan zomerkampjes ook in het vizier.

Blijkbaar merken verschillende jeugdwerkorganisaties op dat minder deelnemers zich inschrijven voor de kinderkampen dan de voorbije jaren, vooral voor de zomerkampen. Zoals gezegd komt dat wellicht door de stijgende facturen en de inflatie. Het blijkt dat mensen hun kinderen niet inschrijven om met hun maand-budget te kunnen rondkomen. Ze besparen blijkbaar op de zomerkampen van hun kindjes. De mensen die kinderen hebben die naar kampjes gaan, zullen wel weten dat men gemakkelijk aan een kostprijs van rond de 100 euro of meer zit voor een week als het gaat over een kampje zonder overnachting. Als het gaat over een kampje met overnachting, gaat het al snel tot ongeveer 350 euro. Als er dan meerdere kinderen in het gezin zijn, gaat het voor een lange zomervakantie al snel over een serieus bedrag. Zeker in tijden van stijgende facturen, kan dat voor vele gezinnen een probleem geven.

Bij jeugdbewegingen zelf merkt men dat nog niet echt, zo blijkt uit het artikel. Scouts en Gidsen merken wel dat er meer vragen zijn voor kortingen dan vroeger. Mensen met een laag inkomen hebben vaak recht op een verhoogde tegemoetkoming, maar het zijn vooral de gezinnen die net geen financiële tegemoetkoming krijgen, die daar net niet voor in aanmerking komen, die het nu moeilijk hebben om de zomerkampjes te betalen.

De organisatie Iedereen verdient vakantie, een netwerk dat ondersteund wordt door Toerisme Vlaanderen en dat ervoor zorgt dat kwetsbare kinderen toch kunnen deelnemen aan een vakantiecamp, ziet een ferme stijging in het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming. Van januari tot nu hebben ze al 30 procent meer aanvragen gekregen voor een georganiseerde vakantie dan vorig jaar. Het gaat dan ook over daguitstapjes en vakantieverblijven.

Zoals het er nu naar uitziet, zullen heel wat kinderen deze zomer geen kampjes kunnen doen of van een uitgebreide vakantie kunnen genieten, terwijl ook zij daarnaar uitkijken. Ik ben daar toch wel bezorgd over en heb er een aantal vragen over.

Minister, bent u ervan op de hoogte dat zomerkampen voor kinderen snel een grote uitgave wordt voor de ouders, die het telkens moeilijker hebben om die te betalen, rekening houdende met de stijgende facturen en de inflatie? Hoe analyseert u de daling in het aantal inschrijvingen van kampen en de stijging in het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming en korting? Wat kunt u concreet doen om de kampen betaalbaarder te maken voor iedereen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat elk kind de kans krijgt om een goede zomer te beleven?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord. Kunt u nog dieper in de buidel tasten? Dat is de vraag.

Minister Benjamin Dalle: Voorzitter, ik had de vraag niet onmiddellijk zo begrepen. Collega Anaf, dank u voor de vraag. De toegankelijkheid voor het jeugdwerk voor iedereen, inclusief de kampen en de zomerkampen, is evident een topprioriteit van mezelf als Vlaams minister van Jeugd. Dat komt naar voren in verschillende initiatieven die we nemen. Ik zal daar straks wat dieper op ingaan. Het is geen toeval dat een van de vijf prioriteiten in het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) precies dat is: toegankelijkheid van vrije tijd en jeugdwerk voor iedereen.

De problematiek die u aanhaalt, is zeker acuut, maar is niet nieuw. We hebben zeker ten aanzien van jongeren en kinderen in een sociaal-economisch moeilijke situatie de uitdaging om die inderdaad te betrekken bij het jeugdwerk, bij specifiek jeugdwerk gericht op kwetsbare kinderen en jongeren, maar zeker ook bij het klassieke jeugdwerk. De voorzitter verwees naar de buidel: het financiële speelt

daarin een rol maar is lang niet het enige. Als je kijkt naar de jeugdbewegingen, zijn de tarieven sowieso laag. Zij passen sociale tarieven toe, tot heel bescheiden bijdragen, zelfs tot het gratis maken van een aantal activiteiten en lidgelden. Maar dat is niet het enige. Er zijn veel andere drempels dan alleen financiële voor dergelijke kinderen die het thuis moeilijk hebben.

De vraag waar u naar verwijst, heeft echter niet uitsluitend daarop betrekking. Die heeft ook betrekking op kinderen en jongeren uit wat men dan misschien de middenklasse kan noemen. In het artikel was er het voorbeeld van Free-Time, een zeer mooie organisatie die tal van activiteiten aanbiedt, sommige zeer toegankelijk en vrij goedkoop, andere eerder prijzig. Het is een zeer mooi, divers aanbod, waar hopelijk een aantal kinderen met een moeilijker achtergrond naartoe kunnen, maar waar zeker ook klassieke middenklassegezinnen, als ik dat zo mag noemen, naartoe gaan en waar al altijd die prijzen uitdagend zijn voor ouders, zeker wanneer ze verschillende kinderen hebben en langere perioden van vakantie moeten worden gevuld. Onze weddes zijn misschien niet vergelijkbaar met de mediaan-inkomens, maar ik denk dat zelfs collega's hier soms wel eens zeggen dat het een serieuze uitgave is, laat staan mensen die een bescheiden inkomen hebben. Dat is dus een realiteit die al langer dan vandaag geldt.

Natuurlijk is er de algemene prijsstijging. De inflatie, de energieprijzen en de Oekraïne-crisis hebben een zware impact op de algemene koopkracht van iedereen, a fortiori van mensen die een lager inkomen hebben. Dat maakt die situatie nog acuter.

Het is wel een genuanceerd verhaal. Evengoed had u mij een vraag kunnen stellen over de capaciteit van onze zomerkampen. Enkele maanden geleden was er ook een bericht in de krant dat zei dat een aantal aanbieders van zomerkampen zodanig snel vragen binnenkrijgen dat je soms echt binnen het halfuur moet reageren op internet of je bent er niet meer bij. Kazou heeft bijvoorbeeld in het begin van dit jaar nog laten weten dat zij een enorme vraag naar zomerkampen hebben, dat ze onmiddellijk volgeboekt zijn en dat ouders klagen dat ze er niet meer in komen. In het ene geval zul je wat minder vraag hebben, ook door de financiële situatie, op een ander moment is het ook een vraag naar capaciteit. De zaak is dus vrij genuanceerd.

Misschien kan ik even aangeven hoe we met deze problematiek omgaan. Om te beginnen hebben we – misschien goed om te weten – volgende week woensdag het reeds langer gepland Verticaal Permanent Armoedeoverleg (VPAO) met onder meer het Netwerk tegen Armoede. Ik heb deze kwestie daar ook geagendeerd. Ik denk dat dit zeker ook met hen besproken moet worden. Armoede is een belangrijk thema, maar, zoals gezegd, niet het enige wanneer het hier gaat over die prijzen.

Wat doen we dan concreet? Ik heb al verwezen naar het jeugd- en kinderrechten-beleidsplan, waar 'Vrijtijdsbesteding voor allen' toch de vierde prioriteit is – niet in die volgorde, maar een van de vijf prioriteiten. U weet ook dat in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding (VAPA) van collega-minister Beke ook specifiek wordt ingezet op vrijtijdsbesteding voor kinderen en jongeren in kansarmoede en in armoede.

Ons jeugdwerk levert in dit kader ook al heel wat inspanningen voor een toegankelijk jeugdwerk op maat van elk kind en jongere.

De aandacht voor betaalbaarheid, openheid en laagdrempeligheid wordt benaderd vanuit verschillende werkingen en opdrachten. Ik geef daar een aantal voorbeelden van. Soms zit het in de eigenheid van organisaties. In het kader van mijn reguliere beleid ondersteun ik organisaties die specifiek voor kinderen en jongeren in kwetsbare situaties activiteiten en vakantiecampen organiseren. Het is onbegonnen werk om ze allemaal op te noemen, maar om een idee te geven, verwijs ik bijvoorbeeld

naar Akindo, Bizon of Habbekrats, die al jaren werk leveren, om gewoon enkele organisaties te noemen.

Ook via projecten of extra opdrachten proberen we rond oplossingen te werken. De bovenbouworganisaties hebben van mij de opdracht gekregen om de realisatie te bewerkstelligen van een echt inclusief jeugdwerk in Vlaanderen en Brussel. Ook uit hun beleidsnota's bleek immers duidelijk dat inzetten op inclusief jeugdwerk een gedragen en gedeelde ambitie is, die we met die specifieke opdracht ook willen versterken.

Via verschillende projecten in het kader van het JKP en ook in het kader van relance willen we ook gericht vrijetijdsbesteding mogelijk maken en oplossingsgericht drempels wegwerken. Vele van deze projecten worden begeleid om goede praktijken en geleerde lessen op te tillen en duurzaam te verankeren, zodat het geen eenmalige middelen zijn.

Belangrijk is ook de hervorming die unaniem is goedgekeurd – waarvoor dank – door ons parlement: het decreet van 11 februari 2022 rond de jeugdverblijven en de hostels. Daar hebben we ook een betaalbare en substantiële lagere prijs-categorie voor overnachtingen van jeugdverenigingen willen blijven garanderen, waarvoor we ook – dat weten jullie – 1,2 miljoen euro structureel extra middelen hebben ingezet. Voorzitter, we hebben dus duidelijk al in de buidel getast.

We vragen ook heel duidelijk aan de uitbaters om extra aandacht te besteden aan de toegankelijkheid en omkadering van de vakantiebeleving van bijzondere doelgroepen, waaronder kinderen en jongeren in kwetsbare situaties en kansarmoede. We hebben ook de intensievere expertise- en kennisdeling tussen de ondersteuningsstructuren, de Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme (ADJ), Toerisme Vlaanderen en mijn administratie, die ervoor moet zorgen dat het recht op vakantie van ieder kind en iedere jongere gegarandeerd is, waarbij de laagdrempelige toegang tot die verblijven een belangrijke troef is.

Via de middelen van de noodsteun en ook via de steunmaatregelen willen we de jeugdorganisaties ook de mogelijkheid geven om de impact van de crisis te milderen. Het is belangrijk dat hun financiële situatie stevig blijft.

We hebben het masterplan bivakplaatsen, waar we ook rekening houden met die financiële drempels en daar ook extra op inzetten.

Tot slot spreekt het voor zich dat het jeugdwerk ook aan de slag gaat met beschikbare instrumenten van de Vlaamse overheid. Denk aan de UitPAS, die ook binnen het jeugdwerk wordt aangeboden. U hebt zelf ook verwezen naar het decreet 'Iedereen verdient vakantie': daar zijn effectief heel gerichte initiatieven die inspelen op vakantiedrempels.

Het werk is niet af, het werk zal nooit af zijn. Door de huidige situatie is het blijvend acuut. Maar ik denk dat we ons daar met heel de sector bewust van zijn en dat we verder blijven inzetten op die uitdaging om ervoor te zorgen dat alle kinderen en jongeren, ongeacht hun financiële draagkracht, kunnen genieten van dat sterke jeugdwerk.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Dank u wel voor uw antwoord, minister. Ik denk dat het onze gezamenlijke prioriteit moet zijn dat alle kinderen en jongeren in dat jeugdwerk terechtkunnen en van een goede vakantie kunnen genieten. Ik ben ervan overtuigd dat dat ook uw prioriteit is. Als er één sector is die daar sowieso altijd veel aandacht voor heeft, is dat volgens mij wel de jeugdsector. Toen ik nog schepen van Jeugd en Sport was, waren het vaak de jeugdbewegingen die zelf mee

op zoek gingen naar creatieve oplossingen om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat kinderen die het moeilijk hadden om op kamp te gaan, toch meekonden. Dat stond los van initiatieven die de stad nam. Ik denk dus dat dit heel erg aanwezig is binnen de jeugdsector. Maar ik denk dat het heel goed is dat we, zeker gezien de totale situatie waarin we ons bevinden met stijgende prijzen en dergelijke, goed de vinger aan de pols blijven houden en goed blijven monitoren of er nog extra zaken nodig zijn. Er gebeurt inderdaad al veel, maar ik denk dat we daar echt goed op moeten toezien.

Ik ben ook wel blij dat u genuanceerd antwoordt. Het zou inderdaad wel eens kunnen, als ik bijvoorbeeld kijk naar de situatie in Turnhout en een kamp zoek voor mijn eigen kinderen, dat er een veel breder aanbod is dan vroeger. Het zou inderdaad wel eens kunnen dat een aantal organisaties merken dat de kampen minder snel vol zitten omdat er gewoon een veel breder aanbod is. Is daar een overzicht van? Hebben jullie daar zicht op? Zijn er cijfers die aantonen dat mijn aanvoelen klopt en dat er misschien gewoon een breder aanbod is, wat dat krantenartikel misschien voor een stukje kan nuanceren? Ik denk dat er misschien twee zaken spelen: langs de ene kant de stijgende prijzen, waardoor mensen minder snel geneigd zijn om veel kampjes te boeken en langs de andere kant misschien inderdaad wel het feit dat er gewoon een breder aanbod gekomen is. Ik weet niet of u daar zicht op hebt.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Ik sluit me hier graag bij aan, omdat ik het een bijzonder relevante vraag vind, een bijzonder relevant thema. Ik deel trouwens de laatste bemerking van collega Anaf. Ik merk het zelf ook: waar je vroeger terecht kon bij 'klassiekere' jeugdkampjes, vaak georganiseerd door de lokale overheid of 'the usual suspects', is er nu een veel breder aanbod. De prijzen durven inderdaad wel eens pittig te zijn.

Minister, ik heb aandachtig geluisterd naar uw antwoord. Ik heb een bijkomende vraag. Collega Anaf heeft al verwezen naar het netwerk Iedereen verdient vakantie. Ik vind dat buitengewoon relevant. Het is ook via dat netwerk dat die 'Rap op Stap'-kantoren uitgebouwd werden voor mensen met een beperkt budget. Dat gaat over reizen maar ook over daguitstappen. Wij hebben in 2018 een voorstel van decreet 'Iedereen verdient vakantie' ingediend. Ik was toen een van de indieners. Dat decreet is echter nog steeds niet in uitvoering, omdat men bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten botste op juridische problemen. Nu heeft minister Demir onlangs het ontwerp van reparatiedecreet ingediend. Dat zullen we de komende weken ook bespreken in de commissie Toerisme. Vervolgens zal zij dan de uitvoeringsbesluiten kunnen opstellen zodat dat decreet echt in werking kan treden.

Minister, bent u ook betrokken bij het opstellen van dat ontwerpdecreet van minister Demir of van de uitvoeringsbesluiten? Ik stel die vraag vanuit de bekommernis om voldoende rekening te houden met de specificiteit van het jeugdwerk en de jeugdvakanties.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Ik dank de heer Anaf om dit hier opnieuw te agenderen, want het is wel een hyperrelevante vraag in dit tijdsgewricht. In de huidige situatie hoor je inderdaad dit soort van signalen. Ook de analyse over het aanbod klopt trouwens. Het is stilaan ook voor mezelf herkenbaar dat je razendsnel moet zijn om je kind te kunnen inschrijven voor het zomeraanbod. Het is dus een combinatie van twee zaken.

Volgens mij is het een uitdaging om de lokale besturen daar voldoende in mee te nemen. Ik denk dat dat nog een grote opdracht wordt. Ik weet dat in mijn eigen

gemeente voor veel activiteiten de UitPAS geldig is, waardoor ook een heel grote drempel wordt weggenomen. Dat heeft natuurlijk ook wel een impact op de financiering van de gemeentes. Ik weet niet of er nog mogelijkheden zijn om bijvoorbeeld ook met dat instrument nog veel actiever aan de slag te gaan en te kijken of er nog een extra verbreding van dat aanbod mogelijk is.

Ik wil ook even ingaan op de opmerking over het veel bredere aanbod. Ik stel vast dat het basisaanbod door het klassieke jeugdwerk en de lokale besturen vaak het meest toegankelijke is op financieel vlak. Ik weet niet of gemonitord wordt of lokale besturen nu, ten opzichte van vijf of tien jaar geleden, meer of minder aanbod genereren. Want dat behoort natuurlijk tot het kerntakendebat. Ik weet dat heel wat lokale besturen de vraag stellen of zij dit wel moeten organiseren. Mijn antwoord daarop is heel duidelijk 'ja', onder andere om deze redenen. Weet u of lokale besturen nu meer of minder van dit soort vakantieactiviteiten organiseren dan tien jaar geleden, gericht op de brede bevolking in hun gemeente? Op welke manier kan volgens u de rol van de lokale besturen hierin nog versterkt worden?

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Ik kan de collega's bijtreden, in die zin dat de inflatie en de hoge energieprijzen – ik denk dat iedereen het wel merkt – er bij de gezinsbudgetten op inhakken. Ook de organisaties zien de kosten hoog oplopen en proberen die te recupereren. Dat plaatst ons natuurlijk in een catch 22. Ik snap dat de reflex er dan is om te gaan kijken naar de Vlaamse overheid, maar natuurlijk moet ook die op de begroting letten en zit die met stijgingen hier en daar. Ik zie niet meteen wat u bijkomend nog kunt doen, minister. Ik weet dat de minister van Toerisme binnen de beschikbare budgetten doet wat zij kan.

Ik vroeg mij af – en dit is geen vraag aan u, maar eerder een oproep voor de zaal – of we niet op alle verschillende niveaus kunnen gaan kijken wat er nog kan worden gedaan om de gezinnen daarin te ondersteunen. Het is natuurlijk nog wel interessant om te bekijken – en dit is wel een vraag aan u, minister – of er een verschil is in de trend tussen jeugdwerkorganisaties en jeugdbewegingen. Zien we daar eenzelfde beweging of niet? Ik vroeg me af of u een idee hebt van de oorzaken die daaraan ten grondslag kunnen liggen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Misschien kan ik beginnen met het beantwoorden van de vraag over het extra aanbod. Het is moeilijk, collega Vaneeckhout, om dat duidelijk te zeggen over lokale besturen. Ik geef toe dat wij geen systematische data bijhouden over het aanbod bij de lokale besturen, dat niet noodzakelijk landelijk erkend is, dat zelfs vaak niet landelijk erkend is. We hebben natuurlijk wel onze kanalen om dat op te volgen, bijvoorbeeld via de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS). We hebben een vrij goed zicht op het aanbod daar, dat nog altijd vrij goed floreert. Dus, op dat vlak zit het goed.

We hebben natuurlijk wel zicht op wat de landelijk georganiseerden doen en hoe hun ledenaantallen evolueren. Ik ben ook bezig met een oefening binnen mijn administratie om nog meer systematisch cijfers bij te houden, om nog meer beleid te kunnen voeren op basis van feiten en cijfers. Dat is toch een uitdaging. Wat het landelijk aanbod betreft, kan ik wel meegeven dat het gestegen is.

Inderdaad, collega Anaf, ook in Turnhout zijn er mooie initiatieven. Ik heb zelf, naast ons bezoek rond het label, Sportpret vzw bezocht bij jullie in Turnhout. Sportpret levert heel mooi werk in de sportieve sfeer, zoals de naam zegt, maar specifiek ook rond kwetsbare kinderen en jongeren. Dat is een landelijke organisatie die nieuw erkend is. We hebben er in totaal negen extra erkend. De grote zorg was of daar middelen voor zouden zijn. We hebben die voorzien. Sportpret vzw

kreeg bijvoorbeeld, naast het basisbedrag van 80.000 euro, een kleine 20.000 euro nadat ze een beleidsnota hadden ingediend. Zij zijn een van die negen die extra landelijk erkend zijn en die natuurlijk ook lokaal actief zijn. Mijn aanvoelen op die basis is alvast dat het de laatste twee jaar vooruit is gegaan.

Zoals gezegd: naar bredere monitoring toe, ook met lokale besturen, zijn we aan het werken om die cijfers nog beter in kaart te brengen. Ik durf er geen uitspraken over te doen, maar ik heb zeker geen slecht gevoel bij de evolutie van het aanbod.

Wat de vraag van collega Jans betreft rond het decreet 'Iedereen verdient vakantie': het is inderdaad zo dat er zeer intens overleg is met minister Demir, maar ook rechtstreeks tussen Toerisme Vlaanderen en verschillende organisaties binnen het jeugdwerk die daarbij betrokken zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan de expertise van het Centrum voor Jeugdtoerisme (CJT). Zij doen dat met ons departement, zij doen dat ook rechtstreeks met een aantal van onze actoren. Daar is goed overleg om ervoor te zorgen dat er enerzijds een goede afstemming is met ons decreet rond de jeugdverblijven dat net is aangenomen, maar anderzijds ook dat er binnen dat decreet van Toerisme Vlaanderen voldoende aandacht is voor kinderen en jongeren, en zeker ook voor diegenen met expertise ter zake.

Dan was er nog de vraag rond de UiTPAS van collega Vaneeckhout. UiTPAS in Vlaanderen en Paspas in Brussel is een bestaand systeem waarbij we betrokken zijn via de stuurgroep. De Vlaamse overheid werkt ermee via publiek. Publiek doet ook een bevraging bij heel wat actoren. Het is inderdaad de bedoeling om dat actiever te betrekken op het jeugdwerk. Daar is nog een weg te gaan, denk ik, maar men is er in elk geval druk rond aan het werken.

Collega Perdaens, er zijn veel elementen die kunnen spelen, maar bij een jeugdbeweging of een jeugdwerkorganisatie is de prijszetting wel heel bepalend. Als je kijkt naar inschrijvingsgelden en lidgelden bij de klassieke jeugdbewegingen: die zijn zeer laag. Zij werken zeer kostenefficiënt. Bij heel wat andere organisaties gaat het om tarieven die hoger liggen. Dat leidt natuurlijk tot een hogere financiële drempel. Het is ook begrijpelijk. Jeugdbewegingen werken met heel beperkte middelen, en dat is ook hun sterkte. Een tentenkamp is niet duur. Terwijl heel wat van die andere organisaties toch wel met duurdere infrastructuur werken, met professionele ondersteuning en dergelijke meer. Het is ook logisch dat het wat meer kost. Ik denk dat dat toch al verklaart dat er grote verschillen zijn tussen de twee categorieën van jeugdwerk.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Het is goed om te horen dat er veel rond gebeurt. Het is iets waar we samen heel veel aandacht voor moeten blijven hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Klaas Slootmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de resultaten van de Digimeter van imec en de snel groeiende digitale kloof bij jongeren – 2632 (2021-2022)

VRAAG OM UITLEG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de resultaten van de Digimeter van imec met betrekking tot jongeren – 2712 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Manuela Van Werde

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, u hebt er in een vorige commissievergadering al naar verwezen dat het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (imec) twee weken geleden zijn nieuwe digirapport voorstelde, voor de veertiende keer. Naast een aantal zaken die we al wisten, een aantal evidenties zoals de stijgende schermtijd en de switch die jongeren maken van Facebook naar TikTok en Instagram, zaten er toch een aantal – voor mij althans – verrassende conclusies in het rapport. Zo blijkt dat een op de twee Vlamingen, 48 procent, vindt dat de technologische innovaties elkaar te snel opvolgen, waardoor ze afhaken. Ik denk dat ik daar met mijn mentale leeftijd van 93 zelf ook toe behoor, maar dat is een verloren zaak.

Opvallend – en in het kader van uw ministerschap van Jeugd wellicht interessant – is dat bij die een op twee een groeiend aandeel van jongeren is tussen de 16 en 24 jaar, met – misschien enigszins voorspelbaar – een hogere concentratie bij de lagere sociaal-economische middens. Zo geeft een kwart van de jongeren aan niet meer mee te zijn met het digitale jargon. Ze zijn zeer bedreven in het tokkelen op ontspanningsapps zoals Snapchat en TikTok. Maar als het iets serieuzer wordt, denk maar aan itsme, een gedeelde werkomgeving opzetten in de cloud, tweestapsverificatie of het betalen van een overschrijving via een bankapp, dan blijkt dat al een pak moeilijker te zijn. Ik zag een jongere op het VRT-journaal zeggen dat als hij kon kiezen tussen itsme en Instagram, de keuze snel gemaakt was. Dit maar om te illustreren hoe droevig het soms gesteld is met de digitale basiskennis bij onder meer jongeren.

In die context las ik in het rapport een zeer veelzeggende quote: “‘Digital by birth’ betekent niet noodzakelijk ‘digital by nature’.” Dat zegt natuurlijk alles. Het blijkt zo te zijn dat een groeiend aantal jongeren echt technologische stress ervaren waarbij ze bepaalde toepassingen niet durven te gebruiken omdat ze schrik hebben om fouten te maken die ze nadien niet meer zouden kunnen rechtzetten.

We weten dat het aanleren van digitale competenties tot de sleutelcompetenties behoort bij de eindtermen in het onderwijs. We herinneren ons allemaal de resolutie van mevrouw Brouwers met betrekking tot mediawijsheid en de vernieuwde rol van het kenniscentrum Mediawijs. Het zijn cijfers van een jaar geleden, maar tot nader order werpt dat vandaag nog niet voldoende vruchten af. Daarom volgende vragen.

Minister, hoe evalueert u de niet zo gunstige resultaten van het onderzoek? Welke bijkomende initiatieven zult u nemen om die digitale kloof te dichten, zowel bij jongeren, eventueel in samenspraak met uw collega-minister Weyts, maar ook bij de andere leeftijdscategorieën, die we niet mogen afschrijven?

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): VRT kopte het: ‘Met Instagram is geen probleem, itsme daarentegen ...’ Het is een beetje een boutade, maar het geeft het wel weer.

Collega Slootmans verwijst terecht naar het gegeven dat het blijkbaar absoluut geen probleem is om met sociale media om te gaan. TikTok, Instagram, Snapchat: onze jongeren kunnen het ons allemaal vlot leren. Maar wanneer het aankomt op dingen die zij in het dagelijkse leven nodig hebben, nu misschien minder maar zodra ze wat ouder worden zeker, zoals de belastingbrief online invullen, itsme gebruiken of bijlagen toevoegen aan e-mails, wat toch heel belangrijk zal zijn, dan blijkt dat daar een hele hoop problemen opduiken. Dat is ergens contra-intuïtief, want zoals collega Slootmans ook al aanhaalde, denken we dat jongeren daar allemaal vlotjes mee weg zijn, want ze zijn zo vlot en ze zijn geboren met hun smartphone in de hand. Toch blijkt het niet allemaal zo vanzelfsprekend. Het onderzoek toonde ook aan dat het vooral jongeren uit de lagere sociaal-

economische regionen van de maatschappij zijn die risico lopen om digibeeft te worden. Dat is natuurlijk een probleem dat moet worden ondervangen.

Minister, de rest van de toelichting hebt u eigenlijk al heel uitvoerig gekregen. Ik beperk me dus tot mijn vragen. Ik vraag me in eerste instantie af hoe u het onderzoek van imec interpreteert, en dan vooral de vaststelling dat jongeren vaker moeite hebben dan verwacht? Hoe zult u aan de slag gaan met de resultaten van deze Digimeter? Welke tools binnen uw beleidsdomein kunt u daarvoor inzetten?

– Elisabeth Meuleman treedt als voorzitter op.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Bedankt, collega Sloomans en collega Perdaens, voor de vragen over een thema dat mij, zoals u weet, bijzonder nauw aan het hart ligt.

Ook in het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) is mediawijsheid een top-prioriteit. Collega Sloomans heeft echter ook gelijk als hij erop wijst dat dit natuurlijk geen zaak is alleen voor kinderen en jongeren, maar voor de hele bevolking, niet het minst de ouderen.

Als het gaat over de term 'digitale kloof', is het misschien wel nuttig om die op te splitsen in digitale geletterdheid enerzijds en mediawijsheid anderzijds, die natuurlijk onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Digitale en mediawijsheid als competentie en beleidsveld start bij toegang tot infrastructuur en verbindingen zoals hardware, wifi enzovoort, om te eindigen bij reflectie en ook het hele spectrum van basiscompetenties, creatieve, kritische en sociale competenties dat daartussen zit.

Het begint dus bij de toegang tot infrastructuur, waarvan de studie heel duidelijk aantoonde dat er nog werk aan de winkel is. Maar ook wat betreft de digitale competenties, stelt de studie een aantal zaken op scherp. Onze zogenaamde 'digital natives' zijn niet altijd zo strategisch, probleemoplossend en vergevorderd digitaal competent, als wij soms zouden denken of zouden willen denken. Het hangt heel sterk af van persoon tot persoon.

U weet dat ik voor de periode van dit jaar tot 2025 een nieuwe overeenkomst heb afgesloten met het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid. In die overeenkomst hebben we ook een aantal inhoudelijk belangrijke pijlers vastgelegd. Een aantal daarvan zijn onlosmakelijk met deze vraag verbonden. We vragen bijvoorbeeld om werk te maken van sterkere digitale inclusie ten opzichte van de digitale kloof. Het gaat dan onder meer over e-inclusie, digitale toegankelijkheid, digitale basisvaardigheden, openbare computerruimtes, e-skills voor doelgroepen enzovoort.

Daarnaast – en daar hebben we in vorige vergaderingen ook al uitgebreid over gesproken – vragen we ook om digitale veiligheid ten opzichte van online risico's zoals cyberpesten, grooming, vriendschapsfraude, verkeerd gelopen sexting, interpersoonlijke privacy, cybercriminaliteit, online haatspraak, polarisering, enzovoort.

De doelgroep van ons kenniscentrum is natuurlijk de brede bevolking, met specifieke aandacht voor bepaalde kwetsbare groepen zoals kinderen, jongeren, senioren, mensen in armoede en personen met een fysieke of mentale beperking.

We hebben daar ook de nodige middelen aan gekoppeld. Weet dat we de jaarlijkse subsidie hebben opgetrokken van 640.000 euro bij mijn eerste begroting in 2020 naar 840.000 euro voor dit jaar. Ook de komende jaren investeren we daarin.

Ik heb een lange lijst van projecten van het kenniscentrum die momenteel volop in uitvoering zijn en die specifiek inzetten op de zaken die in deze studie aan bod

komen. Indien u dat wenst, kan ik daar in de repliek zeker nog verdere, meer gedetailleerde toelichting bij geven. Maar ik zal het, wat dit punt betreft, hierbij laten en ook nog verwijzen naar – en daar hebben de collega's ook al naar gevraagd – wat we samen met andere ministers in de regering doen.

Onderwijs is inderdaad belangrijk. Daar werd Digisprong uitgerold in het kader van de relance, die concreet de digitalisering van ons onderwijs aanpakt. Daarin werden onder meer middelen toegekend om laptops te voorzien voor de leerlingen, wat hun digitale uitsluiting mee kan verhelpen. Het nieuwe kenniscentrum Digisprong binnen het departement Onderwijs ondersteunt dit proces. Op dit moment gaat Digisprong nog vooral over de infrastructuur, de hardware en wordt er gewerkt aan een toekomst met meer aandacht voor de competenties, zeker ook bij leerkrachten.

Het programma 'de digitale school' van collega Crevits zorgt via het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) voor projecten die inzetten op de digitale competenties van de leerlingen zelf, via onderwijs en organisaties die inzetten op STEM en ondernemerschap.

We werken daar natuurlijk aan verder. Ik denk dat het heel goed is dat duidelijk is gemaakt dat ook een redelijk substantieel deel van de jonge mensen niet mee is. We moeten daar werk van blijven maken, niet enkel via het reguliere beleid, maar zeker ook met projecten specifiek gericht op kwetsbare kinderen en jongeren.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Minister, ik begrijp uit uw antwoord dat u het belang wel inziet van de problematiek. Uw staat van dienst de afgelopen twee, drie jaar bewijst dat ook. We weten dat u daar al sterk in zit van bij het begin van de legislatuur. Maar de vraag dient gesteld te worden of zich dat ook daadwerkelijk vertaalt in een grotere digitale geletterdheid en een grotere mediawijsheid. Die twee moeten inderdaad afzonderlijk worden bekeken, maar ze zijn uiteraard aan elkaar gecorreleerd. Ik denk dat we het belang ervan niet mogen onderschatten. Zeker als je de vergelijking maakt met onze buurlanden, met andere OESO-landen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling), is het resultaat dat we vandaag zien in de rankings, eigenlijk om te huilen. Het lijkt me dus wel noodzakelijk dat men daar sterker en blijvend op zal inzetten met initiatieven.

Maar ik zou misschien graag een ander aandachtspunt willen aanraken. Zo stelde de beheersovereenkomst van de VRT onder meer dat de openbare omroep binnen zijn aanbodsmerken meer aandacht zal hebben voor het digitaal mee zijn door acties met betrekking tot mediawijsheid op te zetten. We weten dat de VRT daar effectief al werk van maakt. Er is de samenwerking met WAT WAT, met het kenniscentrum, en uiteraard met het onderwijs. Dat lijkt toch allemaal eerder op de leest geschoeid van jongeren, wat uiteraard goed is. Maar ik denk dat het ook belangrijk is dat die oudere leeftijdscategorieën niet mogen worden afgeschreven en dat ook daar de VRT een grotere rol in zou kunnen spelen, zeker in haar lineaire programmatie, omdat ik toch intuïtief aanvoel dat wie lineair kijkt, ook diegenen zijn die wellicht de grootste digitale achterstand hebben, kijk maar naar mezelf. Het maakte trouwens ook integraal deel uit van de beheersovereenkomst en van de operationele doelstelling 'Resoluut multimediaal en digitaal'. Maar behoudens vergissing zie ik daar eigenlijk weinig van in de praktijk.

Bent u het dus met mij eens dat ook daar de VRT een tandje bij kan steken, specifiek voor die plus 24-leeftijdscategorie? Hoe ziet u dat concreet veruitwendigd?

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u wel voor de antwoorden, minister. U geeft aan dat er met de overeenkomst met Mediawijs op enkele extra pijlers wordt ingezet:

sterkere digitale inclusie, digitale veiligheid. Als het onderzoek ons nog een extra element of echt aandachtspunt leert, dan is het dat de digitale omgeving voor onze jongeren als ontspanning op zich geen probleem is – de gevaren daar worden door Mediawijs zeker aangeraakt –, maar dat het vooral die digitale omgeving als werkvorm is waar echt nog gebreken zijn. Natuurlijk impliceert digitale omgeving als werkvorm ook dat het niet evident gaat zijn voor jongeren om oplichting te herkennen. We hebben daar de standaardelementen van Mediawijs wel in, de manier waarop aangegeven wordt: 'Dit zijn gevarensituaties.' Maar dat betreft dan hoofdzakelijk ook weer sociale media. Dan hebben we het niet specifiek over de phishingmails; dan hebben we het niet specifiek over problemen die zich op die manier nog kunnen voordoen.

Iets anders om mee te nemen, is natuurlijk dat we het optimisme over de digitale generatie moeten temperen. Vaardigheden blijven zaken die aangeleerd worden, en dat gebeurt niet spelenderwijs: daar moet echt op ingezet worden.

Minister, ik kom even terug op die pijlers van Mediawijs. U hebt aangegeven dat daarop ingezet wordt, dat er bijgestuurd wordt naar aanleiding van het onderzoek. Ik vroeg mij af op welke termijn die bijsturing er in de feiten zal zijn en of er ook effectief die focus zal zijn op de digitale omgeving als werkvorm. Alvast bedankt.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank aan de collega's die de vraag ingediend hebben. Het is een belangrijk rapport, elk jaar, met heel veel belangrijke conclusies, en waaruit toch blijkt dat inzetten op mediawijsheid, zoals u doet, minister, een heel belangrijke, terechte, essentiële beleidskeuze is.

Wat de discussie over de 'digital natives' betreft: eigenlijk hebben we tien jaar geleden al gezien dat dat van die 'digital natives' niet klopt, dat er heel grote verschillen zijn, niet zozeer tussen de uren die men online spendeert, maar wel wat men doet, en dat daar ook een grote genderkloof is. Daar moeten we zeker over waken. Het is zo cruciaal. Er zijn heel veel cruciale uitdagingen. Werken aan mediawijsheid: constant, voor alle generaties. U verwees naar ouderen. Dat is ook belangrijk.

Collega Perdaens verwees ook naar het belang van internet en digitale omgeving in de scholen. Uw collega-minister Weyts heeft in de coronacrisis miljoenen euro's vrijgemaakt om de scholen en leerlingen van een laptop te voorzien. Ik heb de indruk – dat is eigenlijk mijn vraag aan u, of u dat met uw collega Weyts wilt bekijken om daar eens een bevraging rond te organiseren – dat in heel veel scholen die laptops alweer verdwenen zijn, dat die niet meer gebruikt worden. Dat is mijn bevinding op basis van een aantal scholen. Ik durf daar nu dus geen algemene uitspraken over te doen, maar ik denk dat we dat moeten bekijken.

Dan is er nog een ander heel belangrijk teer punt waar ik het onlangs met jongeren zelf over gehad heb, in de Senaat trouwens op een dag rond mediawijsheid en rolmodellen. Daar gaven zowel leerlingen als leerkrachten aan dat leerkrachten met een enorme drempel blijven zitten – misschien is dat ook de reden dat vaak laptops blijven liggen – omdat ze het gevoel hebben dat de jongeren er eigenlijk veel meer van kennen dan zijzelf: 'Wat moet ik hun gaan leren over het internet, over sociale media? Die kennen dat veel beter.' Terwijl dat niet per se waar is. Andere methodieken van leren zoals van peers leren, maar vooral in eerste instantie – en opnieuw op te nemen met uw collega Weyts – de lerarenopleiding: wij moeten veel meer inzetten op mediawijsheid in de lerarenopleiding om die leraren te wapenen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Sloomans, het voordeel van de Digimeter is inderdaad dat die toelaat om een aantal zaken over verschillende jaren heen, longitudinaal dus, op te volgen. Ik denk dat dit punt zeker ook bekeken moet worden bij een volgende editie, om na te gaan of de evolutie hiervan positief is dan wel negatief. Zo kunnen we bijsturen waar nodig.

Wat de VRT betreft, stel ik vast dat dit een zeer sterke partner is, onder meer van het kenniscentrum Mediawijs, met tal van initiatieven. Ik denk aan de verschillende EDUboxen die ze hebben ontwikkeld, onder meer rond cybersecurity. Ik denk aan De Schaal van M, en aan heel wat andere initiatieven rond mediawijsheid en digitale geletterdheid. Ik denk ook aan wat ze online doen via hun kanalen en hun app. Maar ik moet toegeven dat ik geen overzicht heb van wat ze doen qua zaken die niet gericht zijn op kinderen en jongeren. We zullen dat zeker aan hen vragen. Ik denk wel dat uw perceptie klopt dat de focus op kinderen en jongeren ligt. U hebt ook gelijk dat hun taakstelling ruimer is. We gaan dat zeker samen met hen bekijken en opnemen.

Collega Perdaens, u hebt erop gewezen dat het ook gaat over de werkvorm en over phishing en dergelijke. Dit soort fenomenen wordt natuurlijk ook behandeld door het kenniscentrum. Dat komt daar dus zeker aan bod. Het wijst ook op de noodzaak van STEM-opleidingen (Science, Technology, Engineering and Mathematics), wanneer het dan gaat over een professionele context. Ook daar wordt fors in geïnvesteerd vanuit Onderwijs en vanuit Economie en Innovatie om niet alleen jongens maar vooral ook meisjes te kunnen oriënteren naar STEM-richtingen, onder meer ook op het vlak van ICT en digitalisering. Ik denk dus dat dat een belangrijk punt is.

U peilde naar bijsturingen in onze beheersovereenkomst. Dat was niet echt wat ik bedoelde met mijn antwoord. Ik wilde er eigenlijk op wijzen dat het Digimeter-rapport als dusdanig een aantal cijfers naar voren schuift die wel alarmerend zijn, maar die in het verlengde liggen van wat we eigenlijk al wisten over de voorliggende uitdagingen. In de nieuwe beheersovereenkomst hebben we terdege rekening gehouden met deze aspecten. Ik ga er ook van uit dat we daar de komende jaren met die extra middelen ook extra op kunnen inzetten. Van een bijsturing van die beheersovereenkomst is vandaag dus geen sprake. Ze is ook nog maar net in werking. Er moet natuurlijk wel sprake zijn van een efficiënte uitvoering, waarbij onder meer deze problematiek aan bod moet komen. Uiteraard wordt daarmee ook rekening gehouden in het kenniscentrum, dat ook gecoördineerd wordt door imec.

Collega Segers, u stelde vragen betreffende de onderwijsbevoegdheid. Ik heb geen indicaties dat de laptops minder gebruikt worden binnen de projecten van Digisprong van collega Weyts. Maar we kunnen hem zeker vragen wat daarvan klopt. Wat de lerarenopleiding betreft: ik ben daar geen expert in, maar ik denk dat alle kerncompetenties en de eindtermen wel aan bod komen binnen de lerarenopleiding. Dit maakt daar deel van uit en is natuurlijk ook een aandachtspunt in die opleiding, naast vele andere. Het is natuurlijk een heel belangrijk debat om voldoende mensen, van allerhande gezindten en origines, aan te trekken tot de lerarenopleiding, waarbij de kennis van het Nederlands ook belangrijk is om in alle gemeenten van ons mooie land te kunnen lesgeven.

De voorzitter: De heer Sloomans heeft het woord.

Klaas Sloomans (Vlaams Belang): Dank u voor uw antwoord, minister. Het verheugt mij alleszins dat u erkent dat de inspanningen van de VRT wat betreft mediawijsheid en digitale geletterdheid zich toch vooral focussen op de jongeren-categorieën, wat – nogmaals – belangrijk is, maar dat er toch ook bijsturing nodig is om ook de 24-plussers daarin mee te nemen. We volgen dit dus verder op.

Ik denk dat iedereen op dezelfde golflengte zit. Ik denk dat er weinig onenigheid is over de finaliteit, misschien wel over de accuraatheid van de middelen en van de projecten. De resultaten zijn natuurlijk wat ze zijn. Ik zag onlangs een grafiek van het Nederlands Centraal Bureau voor de Statistiek, waaruit bleek dat Nederland op het vlak van digitale vaardigheden op nummer 1 staat, Finland op nummer 2, Denemarken op nummer 3 en dat wij ergens in de middenmoot bengelen. Het feit dat die koplanden – Nederland, Denemarken en Finland – ook de landen zijn met de hoogste welvaartscijfers, is natuurlijk geen toeval. Dat toont opnieuw het enorme belang aan van digitale vaardigheden en van mediawijsheid, zowel voor onze samenleving als zeker ook voor onze economie. Het lijkt me dus wel belangrijk dat de minister van Media wat dat betreft zijn huiswerk nog voltooit.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Dank u wel, minister, voor de antwoorden. Net zoals het bij de alfabetisering een zaak was om de kloof te dichten en om iedereen gelijke kansen te geven en te laten benutten, denk ik dat hetzelfde aan de orde is voor digitalisering. Steeds vaker is de wereld rondom ons digitaal – eigenlijk ons halve leven. Steeds vaker moeten we op digitale wijze bepaalde tegemoetkomingen, voordelen en dergelijke aanvragen. Ik denk dat het belangrijk is, en dat we daar allemaal samen voor moeten zorgen, dat we vermijden dat er ongelijkheid of misschien zelfs een loonkloof ontstaat door achterstand in de kennis van noodzakelijke digitale vaardigheden. Dat is dus een reden te meer om daar al vanaf heel jonge leeftijd op in te zetten. Naast gebruiksvriendelijkheid en begrijpelijkheid gebeurt dat natuurlijk door middel van mediawijsheid. Ik denk dat het belangrijk is om daar maximaal op in te zetten, zodat we niemand achterlaten. Dank u wel om daarvoor te zorgen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de erkenningsronde voor lokale radio-omroeporganisaties – 2721 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Mijn vraag gaat over de frequentiepakketten voor lokale radio-omroeporganisaties. Minister, u hebt beslist om voor hen een nieuwe erkenningsronde te organiseren in de vorm van een beautycontest. Op 29 maart 2022 verscheen die oproep tot kandidaatstelling in het Belgisch Staatsblad. Er werden tien frequentiepakketten beschikbaar gesteld, meer bepaald frequentiepakketten 5, 11, 15, 60, 61, 86, 121, 123, 125 en 127. Tot vorige week woensdag 27 april konden de kandidaten via KIOSK een dossier indienen. Ze konden zelfs meerdere dossiers indienen. Het waren er maximaal vier per kandidaat, geloof ik.

Minister, hoeveel dossiers zijn er intussen binnengekomen? Welke organisatie heeft een dossier ingediend voor welk of welke frequentiepakketten?

Hoe verloopt de procedure verder? Hoe zal het inhoudelijk onderzoek van de ingediende dossiers verlopen en wanneer dient uiterlijk de beslissing over de toekenning te vallen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Van Werde, ik kan u meedelen dat we voor de 10 verschillende pakketten 22 dossiers hebben ontvangen. De volgende stap in

de erkenningsronde is ook de bekendmaking van die lijst van ontvankelijk bevonden kandidaten aan alle kandidaten. Zo is dat ook transparant voor iedereen. Artikel 23 van mijn procedurebesluit stelt dat binnen de 30 dagen na het verstrijken van de datum effectief de beslissing over de onafhankelijkheid moet vallen. En dan moet ook een lijst van ontvankelijk bevonden dossiers aan de kandidaten bezorgd worden. De datum is dus uiterlijk 27 mei 2022.

Na die beslissing over de ontvankelijkheid stelt artikel 23 van datzelfde procedurebesluit ook dat ik binnen de 120 dagen vanaf de datum dat ik de kandidaten op de hoogte heb gebracht van de ontvankelijkheid, de lokale radio-omroeporganisaties erken als ik wil overgaan tot die erkenning.

Het onderzoek naar de ingediende dossiers begint dus met een analyse over de ontvankelijkheid. Daarna zullen de dossiers ten gronde worden beoordeeld op hun inhoudelijke verdiensten en engagementen. Die beoordeling ten gronde verloopt vergelijkbaar met het verleden, zoals de andere erkenningsrondes die onder mijn voorganger georganiseerd zijn in de periode 2017 tot 2019. Daaronder valt ook de erkenningsronde die leidde tot de erkenningen die ik op 25 november 2019 heb gedaan, bij de start van de legislatuur.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Het kan mij ontgaan zijn, maar welke organisatie heeft een dossier ingediend voor welke frequentiepakketten?

U spreekt over 22 pakketten. Dat betekent inderdaad dat veel kandidaten voor verschillende pakketten een dossier hebben ingediend. Welke gevolgen heeft dat voor de toekenning per pakket? Is het mogelijk dat het ene pakket sneller wordt toegekend dan het andere, als bijvoorbeeld het dossier voor dat pakket sneller rond is? Bedankt.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, ik heb één heel concrete vraag over één heel specifieke zender. Als u kunt raden welke, dan nodig ik u graag uit op Sint-Anneke Plage om daar een ijsje te gaan eten.

U hebt recent in de commissie hier gezegd dat u snel een oplossing zoekt, ook voor Radio Minerva, met die deadline van half augustus. Ik vroeg mij af of u daar al iets meer nieuws over hebt.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Bedankt voor de zeer begrijpelijke vragen. Ik heb inderdaad geen overzicht gegeven van de ingediende dossiers, omdat zolang de beslissing over de ontvankelijkheid niet is genomen, ik die namen ook niet kan vrijgeven. Het spreekt voor zich dat, wanneer dat het geval is en die beslissingen genomen zijn, we daar ook transparantie over kunnen geven. Maar ik wil toch die procedure correct houden, want je weet nooit dat er betwistingen zijn. Dat gebeurt al eens in het radiolandschap. Ik wil op dat vlak ook zeker geen juridische fouten maken, of fouten naar bepaalde indieners of bepaalde regels.

Dan was er de vraag van collega Van Werde, die eigenlijk ook gelinkt is aan de vraag van collega Van de Wauwer, specifiek over Radio Minerva. Het is inderdaad niet verplicht om alle beslissingen op dezelfde datum te nemen. En het spreekt voor zich dat, wat het dossier betreft dat relevant is voor Radio Minerva, we ook tijdig duidelijkheid gaan geven. Zo missen we die deadline niet, het arrest van de Raad van State indachtig. Dat was ook de logica van dat arrest. De Raad van State heeft ons de nodige tijd gegeven om een beautycontest uit te voeren, wat we nu

ook doen. We proberen dat zo objectief en correct mogelijk te doen. Maar we gaan wel die timing respecteren, om desgevallend een oplossing te bieden voor Radio Minerva, als hun dossier het beste dossier is voor die frequentie.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Manuela Van Werde (N-VA): Bedankt aan collega Van de Wauwer. Ik deed mijn best om het een beetje neutraal te houden, maar u had het addertje natuurlijk wel gevoeld. We kijken met spanning uit.

Ik begrijp natuurlijk heel goed dat u nog geen overzicht kunt geven over de dossiers, en dat de procedure correct gevolgd moet worden. Laat ons in hemelsnaam die procedure correct volgen, zodat de commotie van vorige keer vermeden kan worden. En we kijken natuurlijk uit naar het resultaat van die beautycontest, vooral in Antwerpen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.